NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN·WK·PPS — CENA — 2 — ZŁ

ROK 55 — KRAKÓW · PIĄTEK 25 PAŹDZIERNIKA 1946 R. — NR 257

WZROST AUTORYTETU P.P.S.

Głos oficjalnej prasy radzieckiej

(SAP). — W numerze wrześniowym miesięcznika teoretycznego Centralnego Komitetu Wszechzwiązkowej Partii Komunistycznej (W. K. P. (b). „Bolszewik" S. Iwanow w artykule p. t. „O roli partyj socjalistycznych po drugiej wojnie światowej" daje przegląd znaczenia i rozwoju partyj socjalistycznych w poszczególnych krajach.

Omawiając cechy charakterystyczne polityki partyj socjalistycznych Europy wschodniej i południowo-wschodniej, autor podkreśla przede wszystkim fakt, że biorą one wraz z komunistami i innymi partiami demokratycznymi udział w budowie nowego życia polityczno-gospodarczego, w budowie demokracji ludowej. Partie te nie tylko głoszą, ale również i przeprowadzają w praktyce jednolity front, przeprowadzają go w ruchu zawodowym, w rządzie, w [illegible] samorządowych, w parlamencie, w aparacie państwowym. Socjaliści wraz z komunistami odpierają energicznie zakusy wewnętrznej i zewnętrznej reakcji przeciwko jednolitemu frontowi.

O Polskiej Partii Socjalistycznej pisze dosłownie:

„Niemniej zdecydowanie wypowiadają się kierownicy PPS Centralny organ tej partii „Robotnik" 6 grudnia 1945 r. w związku ze zjazdem PPR (partia polskich komunistów) pisał: „Sojusz PPS i PPR stanowi fundament nowej Polski". Rozwija tę myśl szczegółowo duży artykuł Juliana Hochfelda w teoretycznym organie PPS „Przegląd Socjalistyczny" (styczeń 1946 r.). W artykule tym podkreślone zostało, że odrodzenie PPS odbywa się przede wszystkim „na bazie całkowitej likwidacji w partii wszystkiego tego, co personalnie, organizacyjnie i ideologicznie było związane z piłsudczyzną i antyrosyjskim, a zatem antyradzieckim kompleksem".

Generalny sekretarz Polskiej Partii Socjalistycznej Cyrankiewicz w listopadzie 1945 r. na posiedzeniu plenarnym Centralnego Komitetu Wykonawczego ostro skrytykował „imperialistyczną dyplomację atomową" i podkreślił konieczność wzmocnienia przyjaznych stosunków Polski z ZSRR.

Na zjeździe PPS 1945 r. Cyrankiewicz oświadczył: „PPS nie zgadza się z koncepcją rozdziału Europy na bloki, które mogą stać się źródłem poważnych rozdźwięków, mogących zagrozić niepodległości Polski" i dodał, że tylko opierając się o sojusz ze Związkiem Radzieckim Polska jest w stanie zabezpieczyć swą niepodległość.

Ta sama myśl przewija się w artykule Cyrankiewicza w „Robotniku" z dnia 20 września [illegible] r.: Sojusz Polski ze Związkiem Radzieckim — czytamy w artykule — podyktowany jest nie tylko zdrowym politycznym rozsądkiem, ale i instynktem samozachowawczym narodu. U socjalistów uczucie to wzmocnione jest socjalistycznym myśleniem i prawidłową oceną roli ZSRR, który osiągnął zwycięstwo nad faszyzmem nie tylko wojenne, ale i ideologiczne". Artykuł kończy się następującym wywodem: „Zadanie PPS — wzmocnić ten sojusz na podstawie prawidłowej oceny ZSRR jako siły, chroniącej demokrację w skali światowej i jako perspektywy zbliżenia klasy robotniczej do socjalizmu".

Występując za przyjaźnią ze Związkiem Radzieckim, socjaliści polscy dążą jednocześnie do polepszenia wzajemnych stosunków Polski z Anglią i Stanami Zjednoczonymi. Socjalistyczna prasa występuje jednak przeciwko tak zwanej „chorobie angielskiej", na którą chorują poszczególni socjaliści i niektórzy działacze innych partyj w Polsce. „Angielską chorobą" zarażone są grupy, podtrzymywane przez koła reakcyjne, które chciałyby skierować zagraniczną politykę Polski w orbitę polityki angielskiej".

Autor po dalszych rozważaniach dochodzi do wniosku, że

„odrodzenie się partyj socjalistycznych Europy wschodniej i południowo-wschodniej towarzyszy wzrost ich autorytetu moralno-politycznego, czemu w niemałym stopniu sprzyja i ta okoliczność, że do kierownictwa tych partyj przyszli nowi działacze lewicowego kierunku".

O polityce zagranicznej Anglii

Premier Attlee na kongresie Związków Zawodowych

LONDYN, 25. 10. (BBC) Na kongresie brytyjskich Zw. Zawodowych przemawiał w czwartek przed południem brytyjski premier Attlee rozpatrując zagadnienie brytyjskiej polityki zagranicznej.

Premier stwierdził, że celem rządu Partii Pracy jest ustanowienie stałego pokoju, że jednakowoż w interesie zapewnienia tego pokoju rząd brytyjski musi utrzymać siły zbrojne, a nawet niekiedy wzmocnić je, aby nie dać się po raz drugi zaskoczyć, jak to miało miejsce w ostatniej wojnie.

Rząd brytyjski postępuje, jego zdaniem w myśl zasad światowego socjalizmu, chcąc zapewnić wiarę w wolność i demokrację. W dalszym ciągu premier zastanawiał się nad znaczeniem tego terminu oraz twierdził, że bywa on w dzisiejszych czasach niekiedy nadużywany.

Attlee wezwał do utrzymania serdecznych stosunków pomiędzy narodami.

ZAGADNIENIE WEWNĘTRZNE.

Przechodząc do zagadnienia spraw wewnętrznych stwierdził, że i pracodawcy i robotnicy muszą zdobyć się na jednolite stanowisko, ponieważ stopa życiowa poszczególnego obywatela uzależniona jest od rozwoju produkcji.

W dyskusji, jaka się wywiązała nad sprawozdaniem premiera przemawiał m. in. przedstawiciel Zw. Zawodowego elektrotechników, który stwierdził, że [illegible]

Inni działacze zabierający głos w dyskusji podkreślili konieczność rozwiązania zagadnienia greckich Zw. Zawodowych.

Na zakończenie przyjęło w tej sprawie rezolucję.

Więcej uwagi

„Echo Krakowa" umieściło we wczorajszym n-rze notatkę następującej treści:

PRZYJEMNE TOWARZYSTWO

WARSZAWA (Obsł. wł.) Główni wrogowie Polski w Niemczech, dwaj przywódcy socjal-demokratyczni Neuman i Schumacher przybędą do Londynu na konferencję socjalistyczną.

Jak się dowiadujemy, do Londynu uda się również sekretarz generalny CKW PPS Cyrankiewicz

[illegible] „Echo Krakowa" [illegible] Cyrankiewiczowi, gen. sekret. PPS, uprzejmie współczucie, z racji „przyjemnego towarzystwa" na konferencji londyńskiej. [illegible] również tylko [illegible] powyższą notatkę pod większą depeszę „Dramat żołnierzy Andersa. Szpiedzy i [illegible]".

My też z pełną uprzejmością pozwalamy [illegible] notatki.

Byłoby dobrze, aby podobne, dość zresztą charakterystyczne „niedopatrzenia redakcyjne" nie zdarzały się częściej.

SCHUMACHER JEDZIE DO LONDYNU

BERLIN, 25. 10. (SAP) Dziennik niemiecki „Inges Spiegel", wychodzący za amerykańskim zezwoleniem, donosi dzisiaj, że Kurt Schumacher i Franz Neumann, dwaj czołowi mężowie partii niezależnych socjal demokratów, złożą wizytę w Londynie w listopadzie r. b. na zaproszenie brytyjskiej Partii Pracy.

NIEMCY ADMINISTRUJĄ

LONDYN 25. 10. (PAP). Radio brytyjskie powołuje się na ogłoszoną w Hamburgu wiadomość, według której brytyjski zarząd wojskowy przekazał odpowiedzialność za kierowanie przemysłem żelaznym i stalowym w ręce centralnego biura gospodarczego który jest organizacją niemiecką w strefie brytyjskiej.

TERROR W PALESTYNIE

PARYŻ 25. 10. (PAP). Agencja AFP donosi, że pod Natanią w Palestynie najechał brytyjski samochód wojskowy na minę. Są ranni i zabici.

Odprężenie sytuacji

NOWY JORK, 23. 10. (PAP). Henry Wallace, komentując expose Bevina wygłoszone w Izbie Gmin, oświadczył:

„Jakiekolwiek byłyby intencje i zamiary wielkich mocarstw na przyszłość, obecnie można zanotować odprężenie. Wszyscy odpowiedzialni mężowie stanu wypowiedzieli się wyraźnie, że pragną pokoju. Żywimy nadzieję, że Wielka Trójka scementuje swą jedność i we współpracy z innymi narodami utrwali pokój.

TAJEMNICZE ROZMOWY

LONDYN, 25. 10. (PAP). W Londynie odbyło się kolejne czwarte spotkanie między ministrem spraw zagranicznych Bevinem, a premierem egipskim Sidky Paszą, przy czym przewiduje się jeszcze dalsze rozmowy.

Równocześnie egipski minister spraw zagranicznych Hadi Pasza przeprowadził konferencję w Foreign Office. Obie strony zachowują całkowite milczenie co do tematu rozmów.

WALKI W GRECJI

LONDYN 25. 10. (PAP). Prasa angielska donosi, że w Tessalii doszło do poważnego starcia między armią grecką a oddziałami powstańczymi.

Jak wynika z komunikatu wydanego przez sztab grecki, walki miały charakter zacięty.

Hiszpania i sprawa energii atomowej tematem sprawozdania Trygve Lie

Obrady Gen. Zgromadzenia ONZ

LONDYN 25. 10. (BBC). W czwartek po południu rozpoczęło swe obrady generalne Zgromadzenie Organizacji Narodów Zjednoczonych. W ciągu dyskusji, jaka rozpoczęła się bezpośrednio po sprawozdaniu sekretarza generalnego Trygve Lie, przemawiać będą przedstawiciele wszystkich państw celem złożenia oświadczenia.

Rzecznik radia brytyjskiego przewiduje, że mówcy wygłoszą swe poglądy na temat polityki zagranicznej.

Przedstawiciel Wielkiej Brytanii Noel Backer - Związku Radzieckiego Mołotow mają przemówić w wieczornych godzinach 24-go.

REŻIM DYKTATORSKI

Trygwe Lie w swoim przemówieniu sprawozdawczym poruszył zagadnienie Hiszpanii. Stwierdził on, że mimo zwycięstwa w wojnie w Hiszpanii nadal panuje reżim dyktatorski i że jeśli utrzyma on się nadal, będzie to powodem stałe i nieporozumień. Powyższe oświadczenie wywołało na sali długotrwałe oklaski.

Z kolei mówca przeszedł do omówienia działalności Trybunału Międzynarodowego w Norymberdze. Stwierdził on, że zakończony ostatnio proces norymberski stanowić będzie ostrzeżenie dla wszystkich, którzy usiłowaliby w przyszłości wywołać wojnę agresywną.

NIE MA PEŁNEJ JEDNOMYŚLNOŚCI

Przechodząc do zagadnienia energii atomowej wyraził on żal, że w tak ważnej sprawie nie ma pełnej jednomyślności, a następnie zaznaczył, że niektóre sprawy związane z kontrolą energii atomowej będą rozpatrywane przez Generalne Zgromadzenie ONZ.

Jako pierwszy w dyskusji głos zabrał przedstawiciel Meksyku. Stwierdził on między innymi, że członkowie Narodów Zjednoczonych dla wspólnego dobra będą musieli raz poświęcić egoistyczne interesy gospodarcze swoich krajów.

Czy odbędzie się konferencja dunajska

LONDYN 25. 10. (BBC). Sekretarz Generalny ONZ Trygwe Lie zwrócił się do przedstawicieli Zw. Radzieckiego, Jugosławii, Czechosłowacji, Austrii, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych z propozycją odbycia konferencji tych państw w sprawie wolnej żeglugi na Dunaju.

Jak informują, przedstawiciel Jugosławii oświadczył, że Jugosławia nie weźmie udziału w konferencji w tej sprawie. Podobne oświadczenie złożyć miał również przedstawiciel Zw. Rdzieckiego.

Połączenie prawicy we Francji

PARYŻ, 25. 10. (PAP). Cztery najbardziej prawicowe francuskie partie polityczne: Unia Gaullistów, Unia Demokratycznych Socjalistów z Ruchu Oporu, Partia Demokratyczna i Niezależna Partia Radykalna, połączyły się w jedno ugrupowanie, które wystąpi w czasie nadchodzących wyborów jako „Republikańska Partia Gaullistów". Na czele partii stanął Capitan, dotychczasowy przywódca Unii Gaullistów.

POROZUMIENIE ROBOTNIKÓW

LONDYN 25. 10. (BBC). W Trieście ma odbyć się w najbliższym czasie wspólny kongres związków zawodowych włoskich i chorwackich, które wybiorą wspólne władze.

Przewodniczący Międzynarodowej Federacji Pracy, Louis Saillant oświadczył, że postanowienie powyższe zgodne jest z opinią Federacji i że umożliwi ono zacieśnienie w spółpracy włosko-jugosłowiańskiej na tym terenie.

„Nowe Wyzwolenie" nie połączy się ze Stronnictwem Ludowym

W związku z enuncjacjami części prasy społecznej o tendencjach połączenia Stronnictwa Ludowego i PSL „Nowe Wyzwolenie", przedrukowanymi następnie przez część prasy prowincjonalnej, Gł. Komitet Wykonawczy Polskiego Stronnictwa Ludowego „Nowe Wyzwolenie" stwierdza, iż:

1) enuncjacje powyższe opierają się na pogłoskach pozbawionych wszelkich podstaw faktycznych,

2) PSL „Nowe Wyzwolenie" i Stronnictwo Ludowe są wprawdzie partiami jednej i tej samej klasy chłopskiej, wobec czego interesy ich są w wielu punktach zbieżne. Tym nie mniej istnieją zbyt poważne różnice ideologiczne i taktyczne, które w obecnym okresie nie mogą być usunięte. Wszelkie zatem pogłoski o próbach [illegible] są co najmniej przedwczesne. Autorzy zaś tych pogłosek wykazują przez rozpowszechnianie ich nieznajomość psychologii środowiska chłopskiego.

Za Główny Komitet Wykonawczy PSL „Nowe Wyzwolenie":

Prezes: (Rek Tadeusz).

Sekretarz: (Drzewiecki Bron.).

Oświadczenie przedwyborcze Stronnictwa Pracy

WARSZAWA 25. 10. (PAP). Dnia 19 bm. obradował w Warszawie Zarząd Główny i Prezydium Rady Naczelnej Stronnictwa Pracy.

W wyniku obrad poświęconych m. in. sprawie ustosunkowania się do wyborów powzięto uchwałę, że Stronnictwo Pracy uważa za konieczne, w istniejącej sytuacji politycznej „skupienie wszystkich czynników umiarkowania i spokoju wewnętrznego wokół własnej listy".

Uważając jednak, że walka polityczna na Ziemiach Odzyskanych jest niepożądana, i manifestując swą jedność wobec agresywnych dążeń rewizjonistycznych niemieckich, Stronnictwo Pracy zgłasza swój udział w bloku partii demokratycznych na Ziemiach Odzyskanych.

Nowy dyrektor Biura Prezydialnego Rady Ministrów

Warszawa 25. 10. (SAP). Jak się dowiaduje SAP, na stanowisko dyrektora Biura Prezydialnego Rady Ministrów Premier Edward Osóbka-Morawski powołał dotychczasowego zastępcę mgr. Zygmunta Kłopotowskiego.

Nowo mianowany dyrektor urodził się w 1900 roku w Warszawie. Studia prawne ukończył w 1932 r. na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, otrzymując tytuł magistra praw. Już w latach wczesnej młodości, bo w 1918 r. zbliżył się do ruchu robotniczego w Warszawie, wstępując do komitetu dzielnicowego PPS — Wola.

W okresie studiów akademickich był czynnym członkiem lewicowych organizacji młodzieżowych i harcerstwa. W latach wojny za udział w organizacji podziemnej PPS został aresztowany przez Gestapo i kolejno przebywał w obozach koncentracyjnych w Oświęcimiu, w Mauthausen i Gusen, skąd powrócił w lipcu 1945 r. do Warszawy, obejmując stanowisko zastępcy dyrektora Biura Prezydialnego Rady Ministrów.

Mgr. Kłopotowski ma poza sobą kilkuletni staż praktyki administracyjnej, na którym wykazał wybitną sprężystość i energię.

CENNY RĘKOPIS URATOWANY

CIESZYN, 25. 10. (PAP) Dzięki wysiłkom kilku działaczy Śląska Cieszyńskiego, udało się ocalić przed zniszczeniem niezwykle cenny rękopis słownika etymologicznego narzecza Śląska Cieszyńskiego, którego autorem był znany działacz narodowy dr Andrzej Cinciała.

Obecnie cenny rękopis znajduje się w Instytucie Śląskim.

Tow. wiceprezydent Szwalbe w Lublinie

LUBLIN, 25. 10. (PAP). W Lublinie odbyło się zebranie aktywu PPS z udziałem wiceprezydenta KRN Szwalbego, który wygłosił referat polityczno-gospodarczy i omówił sprawę zbliżających się wyborów.

Wiceprezydent podkreślił, że CKW PPS wysuwając projekt bloku wyborczego miał na względzie, iż Polsce potrzebny jest spokój wewnętrzny i że cały nasz wysiłek winien być skierowany ku odbudowie kraju.

Dalej mówca zatrzymuje się dłużej nad współpracą obydwóch partii robotniczych, uwypuklając sprawę, o którą wspólnie walczą.

W końcu wyraża nadzieję, że społeczeństwo ziemi lubelskiej, znane ze swej postępowości, przyczyni się do zwycięskiego [illegible] ze strony sił demokratycznych.

KONTROLA CEN ZNIESIONA

NOWY JORK 22. 10. (PAP). Amerykańskie biuro kontroli cen zniosło kontrolę cen, za wyjątkiem cukru, na wszystkie artykuły żywnościowe i napoje w Stanach Zjednoczonych.

NOWY TRANSPORT

LONDYN, 25. 10. (BBC). Z [illegible] w najbliższym [illegible] Polski w ramach repatriacji.

OGÓLNOPOLSKI ZJAZD LITERATÓW

W sobotę i niedzielę dnia 26 i 27 bm. odbędzie się w Łodzi doroczny i ogólnopolski zjazd literatów w Łodzi.

Zjazd odbędzie się w sali konferencyjnej Zarządu Miejskiego.

ZAOLZIE NIE ZAPOMINA

KARWINA 25. 10. (PAP). Już po raz drugi w tym miesiącu ludność polska w Karwinie, górniczym mieście Zaolzia, dała dowód swej ofiarności, składając 2.132 koron czeskich na rzecz [illegible].

Reorganizacja gospodarcza Czechosłowacji

Plan dwuletni kładzie podwaliny pod potęgę ekonomiczną

PRAGA (IP) W tych dniach przedło[illegible] został parlamentowi czechosłowac[illegible] projekt ustawy o dwuletnim pla[illegible] gospodarczym na lata 1947—1948 [illegible] Ponieważ w planie dwuletnim główną [illegible] odgrywać będzie przemysł, dziedzi[illegible] tej poświęca się najwięcej uwagi. [illegible] analizę faktów, dotyczących [illegible]zemysłu, podał ostatnio premier [illegible] [illegible]tralnego Komi[illegible] [illegible]i. Stwierdził on [illegible] stabilizację i poprawę sy[illegible]acji gospodarczej, co najwyraźniej się [illegible] w dziedzinie przemysłu. Szer[illegible] opinia publiczna poinformowana zo[illegible] o stanie przemysłu czechosłowac[illegible]o przez ministra przemysłu Lausma[illegible], który ten sektor życia gospodarcze[illegible] szczegółowo omówił na jednym z o[illegible]atnich posiedzeń parlamentarnej ko[illegible]isji przemysłowej. I tu stwierdzono, [illegible] sytuacja w przemyśle stale poprawia [illegible] co przynosi jednocześnie poprawę [illegible] wszystkich [illegible] odcinkach życi[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]acji gospodarczej, „Rude Pravo" stwier[illegible] że niezaprzeczalnie korzystnym czynnikiem, umożliwiającym rozwój przemysłu, jest upaństwowienie jego kluczowych gałęzi. Należy stwierdzić — pisze cytowany organ partii komunistycznej — że jest wielkim zwycięstwem demokracji ludowej, że w ciągu niespełna roku rzeczywistość wykazała, iż bez upaństwowienia nie mogłoby dojść do konsolidacji. Pismo również stwierdza, że Czechosłowacja mogła przykroczyć do gospodarstwa planowego tylko dlatego, że najpierw przykroczyła do upaństwowienia przemysłu, a to nie tylko formalnie i technicznie. Obecnie unarodowiony nie drogą ustawy, ale i organizacyjnie przemysł jest przygotowany do spełnienia swych zadań, jakie nań nakłada dwuletni plan rozbudowy gospodarczej.

Statystyki urzędowe dowodzą, że produkcja stale wzrasta. Wystarczy przytoczyć tylko kilka cyfr dla porównania stanu z czerwca ub. roku ze stanem dzisiejszym. Tak np. wydobycie węgla kamiennego wzrosło z 626.000 ton do 1,227.000 ton w sierpniu, wydobycie węgla brunatnego z 871.000 ton do 1,660.000 ton. Produkcja żelaza surowego wzrosła z 37.000 ton do 82.000 ton w sierpniu, produkcja surowej stali wzrosła z 42.000 ton do 130.000 ton. W tym czasie wzrastała również produkcja prądu elektrycznego i obecnie już przewyższa produkcję przedwojenną o jedną trzecią. To samo powiedzieć można o niemal wszystkich innych gałęziach produkcji. Najlepsze osiągnięcia wykazują fabryki wagonów, które wyznaczoną im produkcję w planie dwuletnim osiągną już w przyszłym roku. Znaczny rozwój przemysłu znalazł swoje odzwierciedlenie na Praskich Targach Międzynarodowych, które wyprzedziły wszystkie dotychczas odbywane targi w Europie. Transakcje, zawarte na Targach Praskich dochodzą do 2 miliardów koron. Dodać należy, że większość czechosłowackiego przemysłu pracuje już nad starszymi zamówieniami krajowymi i zagranicznymi.

Równocześnie z zwrostem produkcji wzrasta także stan zatrudnienia w przemyśle. Pomimo wysiedlenia Niemców, który to proces znajduje się już w stadium końcowym, nie zmniejszyła się liczba zatrudnionych, lecz przeciwnie stale wzrasta. Od początku roku liczba pracowników w przemyśle wzrosła o 100.000. Ten trwały przypływ czeskich pracowników przejawia się w najwyższym stopniu głównie w przemyśle upaństwowionym, co świadczy o tym, że warstwy pracujące przemysł ten obdarzają pełnym zaufaniem, chociaż warunki pracy i płacy są w przemyśle państwowym takie same jak w przemyśle prywatnym.

Ten rozmach przemysłu zresztą daje się zauważyć i w życiu codziennym. Na rynek napływają coraz to nowe wyroby i w coraz to większych ilościach. Świadczy to, że przemysł czechosłowacki szybko dostaje się z powojennego chaosu. Niektóre dziedziny głównie produkcji dóbr konsumcyjnych, są już obecnie aktywne. Przemysł ciężki, u którego zmiana produkcji wymaga wielkich inwestycji, które przejawią się dopiero po dłuższym czasie, znajduje się pod tym względem poniekąd w tyle. Pomimo to jednak już obecnie dostarcza niektórych wyrobów po cenach, będących znacznie niżej niż ogół cyfr gospodarczych. Zwłaszcza ceny węgla, żelaza i niektórych wyrobów przemysłu maszynowego są znacznie nizkie, jednak przedsiębiorstwa przemysłu upaństwowionego obrały taką politykę, aby ulżyć innym dziedzinom życia gospodarczego, ponieważ nizkie ceny podstawowych produktów umożliwiają produkcję dóbr konsumcyjnych po cenach dostępnych. Niektóre dziedziny i niektóre przedsiębiorstwa przystąpiły już do obniżenia cen.

Osiągnięcia dotychczasowe w dziedzinie przemysłu umożliwiają dokładniejsze opracowanie planu dwuletniego. Miarodajne czynniki wychodzą z założenia, że powodzenie planu dwuletniego zależy od intensywnoci pracy i stwarzanych stopniowo warunków produkcji.

TOW. CYRANKIEWICZ w dniu święta Czechosłowacji

„W poniedziałek, dnia 28 b. m. w sali „Roma" odbędzie się Akademia, organizowana przez Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej. Na akademii przemawiać będzie tow. Cyrankiewicz — sekretarz generalny CKW PPS.

ZMIERZCH OLBRZYMÓW

Nowy kierownik Kompanii Cunard Line Star, Friderick Alan, oświadczył, że nie będzie się budować więcej statków takich, jak „Queen Mary" i „Queen Elisabeth", ponieważ ten typ nie jest potrzebny.

Dwa olbrzymie statki transportowe wystarczą do utrzymania regularnej komunikacji między Wielką Brytanią a Stanami Zjednoczonymi.

Zamach stanu we Francji

Planowała organizacja faszystowska

Prasa paryska, zamieszczając [illegible] rewelacje na temat spisku faszystów francuskich, wyraża przekonanie, że spiskowcy przygotowywali zamach stanu przed [illegible]tą wyborów w dniu 10 listopa[illegible] celem oddania władzy skraj[illegible] prawicy.

Liczne ujawnione składy broni miały należeć do zakonspirowane[illegible] spisku.

Prasa ogłasza list sekretarza b. prezydenta Lebrun'a, ministra Teitgenera, protestujący przeciwko zwolnieniu z aresztu zamieszanego w tę aferę gestapowca, który go zadenuncjował w czasie okupacji.

Giełdy zbożowo-towarowe w Polsce

Polski wyraz „giełda" pochodzi od słowa „gilda", co oznaczało w dawnej Polsce bractwo lub kongregację kupiecką.

Giełda w obecnym znaczeniu tego słowa stanowi wyższą formę targu i jest zebraniem, odbywającym się w ściśle określonym miejscu i czasie, w celu zawierania transakcyj handlowych towarami dopuszczonymi do obrotu, a nie znajdującymi się na miejscu, przy czym osiągnięte ceny podawane są do wiadomości publicznej.

Przed wojną mieliśmy 19 gield zbożowo-towarowych: w Warszawie, Poznaniu, Lwowie, Bydgoszczy, Wilnie, Łodzi, Krakowie, Lublinie, Katowicach i Równem. Obecnie giełdy w Polsce znów wznawiają swą działalność. Oprócz rozporządzeń czynników rządowych i zatwierdzonego przez władze statutu, giełdy rządzą się regulaminami wewnętrznymi, ustalającymi sposób zawierania transakcyj giełdowych, ustalania cen, działalność Sądów Rozjemczych, Komisji Rzeczoznawców, Rewizyjnej, Dyscy[illegible]

W myśl istniejących przepisów giełda jest osobą prawną i instytucją prawa [illegible]ego. Posiada [illegible] prawo używania pieczęci z godłem państwowym. Sprawami giełdy zarządza Rada Giełdowa, która czuwa nad prawidłowym przebiegiem transakcyj giełdowych oraz nad przestrzeganiem obowiązujących na giełdzie przepisów prawnych, statutowych, regulaminowych i zwyczajowych. Czynności giełdy nadzoruje komisarz giełdowy, wyznaczony przez Ministra Aprowizacji i Handlu. Jest on czynnikiem kontrolującym z ramienia władz państwowych, bierze udział w obradach Rady Giełdowej i Komisji Dyscyplinarnej i ma prawo zawiesić uchwały Rady Giełdowej. Minister Aprowizacji i Handlu może zawieszenie uchwały uchylić lub zezwolić na jej zawieszenie.

Pośrednictwem przy zawieraniu transakcyj giełdowych zajmować się mogą tylko giełdowi maklerzy przysięgli. Transakcje giełdowe nabierają mocy obowiązującej wówczas, gdy zostanie sporządzona karta umów przez maklera przysięgłego.

Transakcje giełdowe zawierane są na zlecenie, gdy makler otrzymuje polecenie sprzedania lub nabycia jakiegoś towaru oraz przeprowadzenie transakcji przez zawarcie umowy na uprzednio uzgodnionych warunkach.

Jedną z podstawowych funkcyj giełd zbożowo-towarowych jest ustalanie i podawanie cen towarów dopuszczonych do obrotów na giełdach. Dla kształtowania i notowania cen giełdowych istnieje przy każdej giełdzie Komisja notowań, która prócz kursów ustala tendencję panującą w danym dniu na rynku. Urzędowa ceduła giełdowa jest wywieszona na sali zebrań giełdowych.

Do rozstrzygania wszelkich sporów, wynikających z transakcyj zawieranych na giełdzie, są powołane giełdowe sądy rozjemcze. Wyroki tych sądów mają tę moc wykonawczą, co wyroki sądów zwykłych.

Giełdy jako instytucje publiczno-prawne, będące pod ścisłą kontrolą Rządu i jako samorząd gospodarczy, regulujący stosunki prywatno-prawne, wynikające z obrotu ziemiopłodami, mają ważne zadania do spełnienia w nowej rzeczywistości gospodarczej kraju. Giełdy przede wszystkim eliminują anonimowość, regulują, a jednocześnie wpływają na standaryzację gatunków. Przez ujawnienie cen ziemiopłodów na giełdzie, publikowanych przez radio i prasę, rolnicy będą mieli codziennie miarodajną informację o cenach i tendencjach panujących na rynku. Będą oni więc mieli możność uzyskania godziwych cen za swoje produkty z pominięciem różnych zbędnych i nie zawsze uczciwych pośredników.

„Rachunek sumienia"

Ostatni numer „Przeglądu Socjali[illegible]stycznego" przynosi artykuł tow. J. Hochfelda pt.: „Rachunek sumienia".

Autor przeprowadza analizę dotychczasowej działalności Partii na tle sytuacji politycznej, a nie jest ona ani [illegible] ani prosta.

Przez 9 miesięcy toczyły się rozmowy, dotyczące ustalenia wzajemnego stosunku pomiędzy 6 stronnictwami politycznymi: PPS dążyła usilnie do scementowania współpracy pomiędzy wszystkimi stronnictwami, stojąc na gruncie zapewnienia krajowi spokoju. Jeśli wysiłki te [illegible] odniosły należytego rezultatu, nie nasza to jest wina.

Tow. Hochfeld podkreśla następnie [illegible]wa zasadnicze osiągnięcia XI sesji Krajowej Rady Narodowej: ustalenie zasad [illegible] Planu Odbudowy Gospodarczej i uchwalenie Ustawy o Ordynacji Wyborczej.

Wszystkie te trzy momenty stanowią [illegible] życiu Polski zamknięcie pierwszego etapu na drodze rozwojowej Kraju.

[illegible] dalszym ciągu, autor omawia podstawowe czynniki racji bytu Nowej Pol[illegible]. Punktem wyjściowym są zasady Manifestu P. K. W. N. Tow Hochfeld stwie[illegible] że realizacja tych zasad jest wy[illegible] uzyskania decydujących wpływów przez lewicę. Wpływy te dało się uzyskać dzięki odpowiedniemu przy[illegible]wania już poprzednio gruntu wśród społeczeństwa. Manifest PKWN umożli[illegible] rozwiązanie zagadnienia reformy rolnej, stosunków polsko-radzieckich i przesunięcia kierunku ekspansyjnego Polski na zachód.

Rozwijając dalej myśl swoją, tow. Hochfeld omawia koszty, szanse i drogi związane z tymi przemianami, a w konsekwencji przechodzi do pieniactwa niektórych byłych działaczy socjalistycznych, którzy w oderwaniu od naszej rzeczywistości i od terenu błądzą między iluzją, a pieniactwem dochodząc do popierania czynników zbrodniczych. Typem takiego pieniacza jest Ciołkosz. Przechodząc [illegible] do analizy roli Rządu Jedności N[illegible] Hochfeld omawia osiągnięcia [illegible] Autor stwierdza, że „P[illegible] odpowiadać za to, że [illegible] tury rzeczy mieć bezwar[illegible] wu na wszystko, bierze [illegible] w rządzie, w odbudowie [illegible] życia w Polsce.

Jako drugi punkt rachunku, który przedkładamy masom, autor z[illegible] jednolitofrontowe stanowisko Partii, a dalej, jako następne: sojusz robotniczo-chłopski, odbudowa kraju pod względem administracyjnym i gospodarczym, udział PPS w przygotowaniu koncepcji i opracowania Planu Odbudowy, praca nad zbliżeniem polsko-radzieckim, zapewnienie spokoju wewnętrznego.

Artykuł ten stanowi niejako dalszy ciąg wywodów zawartych w poprzednim numerze, a stanowiących podstawę ideologiczną naszego stanowiska.

W sprawie Krakowskiej Elektrowni

Sprawozdanie Komisji omawia bardzo obszernie sprawę pracy i płac. Bardzo wnikliwie analizuje położenie pracowników, nie traktuje tej sprawy sucho i biurokratycznie, ale patrzy na wszystko z kąta widzenia wysoce społecznego:

„Płace pracowników kształtują się podobnie jak w niektórych innych przedsiębiorstwach miejskich, na niedopuszczalnie niskim poziomie. Tego rodzaju płace stały się w Elektrowni głównym źródłem wszystkich dalszych powikłań i zakłóceń. Płace składają się z nadmiernej ilości pozycji, co powoduje zbędne obciążenie dla buchalterii i biura obrachunkowego. Cytujemy przykłady:

Wykwalifikowany robotnik w kotłowni otrzymuje płacę zasadniczą 167.70
do tego dochodzą najrozmaitsze dodatki, komunalny, mieszkaniowy, wojenny, służbowy, techniczny 1.483.50
dochodzi wreszcie premia, niemal 100% od łącznej kwoty, bo . . . . . 1.400.—
i razem otrzymuje wykwalifikowany robotnik wszystkiego 3.051.20
z tej kwoty wypada na potrącenia 14% bo 420.25 zł.
Urzędnik grupy XI otrzymuje wraz z premią miesięcznie . 2.403.28
Dyrektor otrzymuje 5 razy mniej, niżby dostał w jakimś ZEOK-u, bo . . . 6.507.—
do tego dojdzie deputat węglowy półtora tony rocznie i jeszcze jakieś drobne przydziały.

Wermistrz specjalista w dziale transformatorów z grupy VIIIa (obecny przewodniczący Rady Zakładowej) otrzymuje razem z premią i wszystkimi dodatkami 3.625.36, przyczem potrącenia wynoszą 577.33 tj. przeszło 15%.

Sprawozdanie Komisji Czarneckiego porusza sprawę zasadniczą:

„Podane przykładowo cyfry mają swą jaskrawą wymowę, jeżeli patrzeć na nie od strony kosztów utrzymania rodziny pracowniczej. W tym też miejscu zaczyna się pogoń za zarobkiem, którym zapewnić minimum utrzymania. Zdobywanie tego zarobku odbywa się przede wszystkim kosztem samego przedsiębiorstwa w formie więcej czy mniej nielegalnej. Najbardziej ulegalizowaną formą są dodatki na tzw. godziny nadliczbowe około 50% pracowników pobiera dodatki za godziny nadliczbowe.

Ilość tych godzin nadliczbowych jest stosunkowo duża.

Dominującym sposobem zdobywania pieniędzy na utrzymanie są t. zw. fuchy, na które Dyrekcja Elektrowni, jak we wszystkich przedsiębiorstwach musi patrzeć przez palce.

Dyrekcja musi też patrzeć przez palce na przedłużenia dnia pracy. O tem czytamy w Sprawozdaniu:

Wielu pracowników pracuje bez przerwy po 12 godzin zamiast ustawowych 8 godzin i naskutek pracy 12-godzinnej uzyskują dłuższe przerwy wolne od pracy, w którym to czasie pracują już poza elektrownią, dorabiając w ten sposób na utrzymanie. Praca 12-godzinna działa bardzo wyczerpująco na organizm i z punktu widzenia ochrony pracy należałoby raczej w niektórych miejscach pracy wprowadzić pracę na cztery zmiany 6-godzinne aniżeli tolerować pracę 12-godzinną bez przerwy. Oddział kotłowni wymaga szczególniejszego zainteresowania się sprawami zatrudnionych pracowników, zarówno w sprawach tu poruszonych, jak i wielu innych. Trzeba przyjąć, że na przestrzeni ostatniego roku poprzednia Rada Zakładowa nie przestrzegała zasady objektywnej sprawiedliwości przy zakwalifikowaniu różnych ulatwień dla poszczególnych pracowników. Względy przynależności do jednej partii politycznej zbyt mocno ciążyły na załatwianiu spraw. Komisja zajrzała także do Stołówki i stwierdziła, że prowadzona jest zapobiegliwie a obiady są smaczne i treściwe.

O niedomaganiach w dziale rachunkowości oraz kontroli znaleźliśmy osobny i bardzo szczegółowy raport.

„Buchalteria zatrudniała 13 osób, w dniu kontroli pracowało 7 osób. Rachunkowość prowadzona systemem przebitkowym posiada nadmiernie rozbudowaną ilość kont i prowadzona jest z 6-tygodniowym opóźnieniem. Bilanse nie są podobnie jak w innych przedsiębiorstwach miejskich. — sporządzane od roku 1944, przyczyną tego stanu jest przede wszystkim brak właściwych instrukcji z odpowiedniego referatu Zarządu Miasta. Trwający do tej pory tego rodzaju stan trzeba uważać za alar[illegible]

Reorganizacja buchalterii i takie jej postawienie, ażeby mogła być prowadzona bieżąco i dawać bilanse roczne w terminach nie później niż trzymiesięcznych jest jednym z najpilniejszych zagadnień. Wartość obecnej buchalterii jako instrumentu gospodarki finansowej jest żadna. Jako instrumentu kontroli jest nie wielka, albowiem księgowanie na kontach nie jest przemyślone w sposób celowy i nie daje odpowiedzi ścisłej na zagadnienie sprawności gospodarczej poszczególnych działów.

Jedyną wartością jest rejestracja poszczególnych zaszłości finansowych i obrachunek z interesantami a to jest za mało w stosunku do wymogów, jakie się stawia buchalterii w każdym większym zakładzie.

Opóźnienie w księgowości powoduje poważne zaległości w inkasie należności zarówno za prąd jak i za gaz. Trzeba przyznać, że w ostatnich tygodniach zarówno ze strony kierownictwa jak i ze strony personelu buchalteryjnego czynione są poważne wysiłki celem wyrobienia zaległości, jeśli wysiłek ten nie ustanie, to należy przewidywać, że już pod koniec roku zaległości zostaną wyrobione".

(Dalszy ciąg jutro)

ODZNACZENIA ZA ZBROJNY OPÓR

Wśród wielkich zmagań przy odbudowie zniszczonej przez zbirów Ojczyzny, Naród nie zapomina o tych, którzy zbrojnym oporem, choćby w milionowej cząstce, przyczynili się do sromotnej klęski Goeringów i Keitlów.

Ostatnio na podstawie dekretu Krajowej Rady Narodowej, Prezes Rady Ministrów Osóbka-Morawski nadał „Medal Zwycięstwa i Wolności" z dyplomem m. in.: Prezesowi OKZZ posłowi tow. Kowalczykowi Stanisławowi, radnemu MRN, tow. Dziewie Władysławowi, Naczelnikowi Urzędu Kwaterunkowego tow. Halbańskiemu Maciejowi, tow. Ścibarowi Kazimierzowi, tow. Fischgrundowi Maksymilianowi, Przewodniczącemu Miejskiej Rady Narodowej [illegible] zelowi Jedynakowi z Wieliczki i Radnemu GRN tow. Stefanowi Harlabusowi z Krzyszkowic.

STYPENDIA

(bg) W związku z uchwaleniem kredytów przez WRN na akcję stypendialną należy wnosić podania do biura Woj. Rady Narodowej, Basztowa 22 do dnia 5 listopada br. wraz z następującymi załącznikami:

1) zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły,

2) opinia dyrekcji szkoły o postępach w nauce,

3) stwierdzenie stanu niezamożności.

Podania już złożone nie będą rozpatrywane, o ile brak przy nich wymienionych załączników.

Stypendia mogą być przyznane uczniom szkół średnich i wyższych.

KONGRES SZTUKI

(Bg) W Warszawie w początkach grudnia zorganizowany zostanie Kongres Sztuki, będzie to kongres przedstawicieli wszystkich związków artystycznych.

Kongres zajmie się dalszym życiem artystycznym, chodzi o wysunięcie nowych postulatów sztuki na razie pogodzenie ich z wymaganiami potrzeb państwowych i społecznych.

Przy Kongresie Sztuki urządzona zostanie wystawa malarska złożona ze 100 najwybitniejszych prac współczesnych plastyków. Wystawa ta zostanie następnie przewieziona do Krakowa. Będzie ona trzonem ogólnopolskiej wystawy t. zw. „zimowego salonu".

„CYRULIK SEWILSKI" W OPERZE KRAKOWSKIEJ

(IK). Z początkiem przyszłego tygodnia zostanie wznowiony w Operze Krakowskiej „Cyrulik Sewilski" Rossiniego. W rolach głównych wystąpią Barbara Kostrzewska jako Rozina i Wolak, w roli Figara. Dyrygować będzie Walerian Bierdiajew.

„JESTEM SOCJALISTĄ"

Na taki temat organizuje w najbliższym czasie Krakowski Związek Niezależnej młodzieży Socjalistycznej Wiec akademicki w auli Collegium Novum.

W Wiecu tym wezmą udział przedstawiciele starszego pokolenia działaczy socjalistycznych. Będzie on demonstracją przekonań akademickiej młodzieży socjalistycznej w Krakowie.

Wyniki konferencji Ogniska Metodycznego

(Bg) Dnia 19 br. odbyła się w Państwowym Gimnazjum Nowodworskiego konferencja kierowników i Ognisk Metodycznych zwołana przez Kuratorium Okręgu Szkolnego krakowskiego.

Konferencję zagaił Naczelnik prof. Dobrowolski, podkreślając potrzeby koordynacji pracy wszystkich Ognisk, opracowanie planu pracy na rok szkolny 46—47, rozszerzenie pracy na terenach prowincji, większe zwrócenie uwagi na zagadnienia metodyczne. Zorganizowanie wykładów w zakresie nowej tematyki programowej dla nauczycieli.

Wytyczne pracy tegorocznej zreferowała ob. wizytator Chrzanowska.

Ożywiona i konstruktywna dyskusja zakończyła się przyjęciem szeregu dezyderatów w sprawach współpracy pedagogów z wydziałem Zw. Nauczycielstwa Polskiego. Poruszono także sprawę ognisk i podognisk Metodycznych oraz zacieśnienie współpracy ze szkołami powszechnymi i zawodowymi.

Kursy przysposobienia młynarskiego

(IK) W Krakowie rozpoczęło wykłady na 10-dniowych kursach przygotowawczych dla czeladników i mistrzów młynarskich. W kursach tych bierze udział około 60-ciu młynarzy z całego województwa, wykładają fachowcy z najrozmaitszych dziedzin techniki młynarstwa.

Program obejmuje całokształt wiadomości technicznych i administracyjnych, jak również praktyczne zapoznawanie się z wielkimi zakładami przemysłowymi, jak łuszczarnie, młyny handlowe itp.

Wspomniany kurs jest już 3-cim z cyklu, które zostały zorganizowane, celem fachowego dokształcenia ogółu młynarzy na terenie województwa.

Równocześnie Zarząd Zrzeszenia Przetwórstwa Zbożowego podejmuje szeroko zakrojoną akcję, mającą na celu wydanie odpowiedniej ilości i stojącej na wysokim poziomie literatury fachowej. Już w niedługim czasie zostanie wydany Kalendarz Młynarski, opracowywany przez najwybitniejszych fachowców i techników młynarskich.

Walne zebranie Z.N.M.S.

(Bg) W dniu 29 października br. o godz. 18-ej odbędzie się Walne zebranie informacyjne Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej w domu Burs Akademickich przy Pl. Jabłonowskich 1.

Obecność wszystkich członków bezwzględnie obowiązkowa.

Na porządku dziennym przewidziany jest referat polityczny przewodniczącego Krakowskiego ZMNS tow. Stefana Kaciczaka i referat organizacyjny sekretarza tow. Edwarda Hatoń.

Spółdzielczość w Tarnowskim

W dniach 17, 18 i 19 [illegible] Brzesku i Dąbrowie odbyły [illegible] cje gospodarcze spółdzielń [illegible] do Związku Gosp. „Społem".

W ożywionej dys[illegible] szereg [illegible] między innymi Kierownicy Oddziałów „Społem" zaznajomili uczestników szczegółowo z akcją M 50 „Przemysł dla Wsi", którą Państwo wprowadziło dla uregulowania cen na tym odcinku, stosując wybitną obniżkę cen.

Ponieważ rozprowadzenie tych artykułów przypadło spółdzielczości, tj. „Społem" i spółdzielniom, obowiązkiem spółdzielców jest dopilnowanie, by obywatel otrzymał towar przy uwzględnieniu jedynie uczciwej marży zarobkowej i uniezależnił się od rekinów paskarskich. Tak pojęta i zastosowana akcja w rezultacie da pożądany efekt.

Na jednej z konferencji powzięto [illegible] ch[illegible] do założenia dla powiatów Tarnowskiego, Brzeskiego i Dąbrowskiego Ośrod[illegible] [illegible]entowego w zakresie spółdzielczości, przy czym zobowiązano spółdzielnie do opodatkowania [illegible] w wysokości [illegible] 1% z obrotu.

[illegible] i fachowe wychowanie przyszłych spółdzielców oraz doskonalenie obecnych [illegible]

UNRRA DLA WOJ. KRAKOWSKIEGO

Dotychczas woj. krakowskie otrzymało z dostaw UNRRA 2086 sztuk koni i 438 sztuk bydła.

Rozdziału na poszczególne powiaty dokonuje wojewódzka komisja rozdzielcza, w powiatach powiatowe komisje rozdzielcze, przyczym za 1 konia nabywca [illegible]

Towarzystwo Muzyki Ludowej ku czci Kościuszki

(bg) Towarzystwo Teatru i Muzyki Ludowej w związku z zakończeniem uroczystości ku czci Tadeusza Kościuszki urządza w dniach 26 i 28 bm. w sali Teatru Miejskiego im. Juliusza Słowackiego 2 przedstawienia popołudniowe p. t. „Od Bronowic do Racławic". Początek przedstawienia odbędzie się dnia 26-go o godz. 15.15. W dniu zaś 28 b. m. o godz. 14-tej.

Oba przedstawienia są przeznaczone dla młodzieży szkolnej. Bilety są do nabycia na dzień 26-go w Inspektoracie Szkolnym, Miejskim (Sienna 2 na dzień 28 go w Inspektoracie Powiatowym, Potockiego 13.

Sprawa ziemniaków

(hą.) Urząd Wojewódzki Krakowski, Wydział Aprowizacji i Handlu podaje, że zgodnie z instrukcją Ministerstwa Aprowizacji i Handlu w sprawie zaopatrzenia w ziemniaki na okres zimowy 1946/47, Urzędy Skarbowe w/g przynależności terenowej wypłacą zaliczki gotówkowe pracownikom:

- Administracji Państwowej zespolonej I i II Inst., tj. pracownikom Starostw i Urzędu Wojewódzkiego,
- Samorządów Miejskich i ich przedsiębiorstw,
- Szkolnictwa podległego Min. Oświaty,
- Urzędów Informacji i Propagandy I i II Instancji.

Wypłata dokonana będzie na podstawie list, sporządzonych w dwu egzemplarzach przez Zakłady Pracy, obejmujących stałych pracowników, zatrudnionych w miesiącu wrześniu, posiadających kartki I-ej kat. w/g następujących danych: nazwisko i imię pracownika, charakter służbowy, rodzaj i ilość pobieranych kart (kat. I, I B i dodatek C), oraz wysokość sumy przypadającej do wypłaty ustaloną łącznie dla każdego pracownika w/g. stawek.

I kat. . . . . . . 240 zł.
I B. . . . . 160 „
Dodatek „C" . . . 110 „ (dodatkowo)

Każda lista wypłat musi zawierać podsumowane ilości kart zaopatrzenia w/g kategorii oraz ogólną sumę wypłat. Musi być też poświadczona przez Zakład Pracy.

Do listy dołączą zakłady pracy naklejone odcinki wrześniowe dla kat. I. Nr 52, dla Kat. I B Nr 52 i dla Kat „C" Nr 7 w ilości po 100 szt. na zbiorczym arkuszu. Listy wypłat wraz z arkuszami zbiorczymi należy przedłożyć właściwemu Referatowi Aprowizacji i Handlu w celu uzyskania na nich poświadczenia, że zakład pracy jest uprawniony do wypłaty zaliczki i że ilość zgłoszonych osób nie przekracza ilości kart wydanych na miesiąc wrzesień.

Jedną z poświadczonych list złoży zakład pracy w Urzędzie Skarbowym, w celu podjęcia należnej kwoty do wypłaty, drugą wraz z pokwitowaniami odbioru poszczególnych kwot przez pracowników należy przesłać do Urzędu Wojewódzkiego Wydział Budżetowo-Gospodarczy za pośrednictwem Referatów Aprowizacji i Handlu w terminie do dni 5-ciu po przyjęciu gotówki.

Z działalności krakowskiego Woj. oddziału PUR

Całokształt dotychczasowej działalności Woj. Oddziału PUR w Krakowie obrazują następujące cyfry:

A. REPATRIACJA

Przez Punkty Etapowe i Sanit.-Odżywcze 14-tu Oddziałów Powiatowych Woj. Krakowskiego przeszło od początku akcji po dzień 30. 9. 1946 r. 1,220.454 repatriantów.

Z powyższej ilości zarejestrowało się na terenie tutejszego Województwa [illegible]

Repatriantom tym wypłacono zapomóg na ogólną sumę zł. 23,457.887. Pożyczek wydano 6,020.300 Udzielono repatriantom 81 503 porad lekarskich.

W schroniskach PUR znalazło przejściowo dach nad głową około 100.000 osób.

B. PRZESIEDLENIE

Od początku akcji przesiedlono na Ziemie Odzyskane z terenu Województwa krakowskiego 332.244 osoby.

Dział prawny wydał w tymże czasie 1.601 orzeczeń odszkodowawczych na objekty miejskie i wiejskie i udzielił ponad 2.000 porad prawnych.

PUR współdziałał również przy zakładaniu spółdzielni parcelacyjno-osadniczych, których dotąd założono 26. W ramach tych spółdzielni wyjechało dotychczas z terenu woj. krakowskiego 1.920 osób.

C. WYSIEDLENIE

Wysiedlenie ludności niepolskiej (Łemków) poza linię Bugu i Sanu zostało zakończone i wyraża się cyfrą 20.003 osoby. Akcja ta dotyczyła terenu powiatów: Limanowa, Nowy Sącz i Nowy Targ.

Referat poszukiwania zaginionych członków rodzin udzielił informacji na 2 840 zapytań, oraz ustalił miejsce pobytu (tylko w ciągu ost. 3 miu miesięcy, gdyż za poprzedni okres brak dokładnych danych) 360 osób.

A. A.

NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

(o. d.). Spółdzielczy Związek Rewizyjny R. P. wpłacił na fundusz odbudowy do Wojewódzkiego Komitetu sumę zł. 10.400.

Powiat Miechów przekazał na powyższy cel kwotę 51 400 zł.

O. K. Z. Z. w Krakowie wpłaciła 643.220 zł., jako trzecią ratę zadeklarowanej sumy.

Zakończenie Roku Kościuszkowskiego

(o. d.) Główny Komitet Kościuszkowski, Komitet Odbudowy Mostów w Krakowie, oraz Zarząd Miejski Krakowa organizują uroczystości na zakończenie Roku Kościuszkowskiego

Program uroczystości jest następujący: w sobotę 26 października b. r. odbędzie się o godz. 18 uroczysty obchód przy kamieniu przysięgi Tadeusza Kościuszki w Rynku Głównym z udziałem kompanii honorowej Wojska Polskiego, organizacyj młodzieżowych, harcerstwa, szkół. O godz. 18.45 odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci Tadeusza Kościuszki w Rynku Głównym liczba 45 gdzie Naczelnik mieszkał przez pewien [illegible]

O godz. 19.30 wieczór Kościuszkowski dla młodzieży szkolnej w sali kinoteatru „Świt", urządzony staraniem Z. Z. Pracowników Kolejowych.

W niedzielę 27. 10. br. odbędzie się o godzinie 9.30 poświęcenie i otwarcie odbudowanego mostu na Wiśle przy ul. Krakowskiej i nadania mu nazwy „Mostu Tadeusza Kościuszki".

O godz. 11.30 uroczysta akademia Kościuszkowska w teatrze im. Słowackiego.

Rozdział zeszytów dla młodzieży szkolnej

(m) Na pierwsze półrocze bieżącego roku szkolnego Ministerstwo Oświaty przyznało dla Krakowskiego Okręgu Szkolnego 8,386.080 sztuk zeszytów przydziałowych w cenie 3.50 zł. lub 3.80 zł. za sztukę.

Według rozdziału, jaki będzie przeprowadzony w Okręgu Krakowskim, największą ilość zeszytów otrzyma szkolnictwo powszechne, bo około 6,600.000 sztuk. Na szkoły średnie przypada 800.000 sztuk, na zawodowe 600.000 i wyższe również 300.000 sztuk.

Rozprowadzeniem zeszytów po powiatach zajmą się powiatowe spółdzielnie księgarskie, które przekażą zeszyty spółdzielniom uczniowskim do sprzedaży na terenie szkół.

Z życia PPS PARTII

Zebrania komitetów gromadzkich

W WRÓBLOWICACH

Dnia 6. X. odbyło się zebranie członków Miejscowego Komitetu P. P. S. we Wróblowicach.

Zebranie zagaił przew. tow. Gniadek Piotr.

Protokół z ostatniego zebrania odczytał sekr. tow. Tylek.

Referat polityczno gospodarczy wygłosił sekr. Pow. Komitetu P. P. S. tow. Tatała, który omówił szczegółowo obecną sytuację polityczną i gospodarczą w kraju. Poruszył także sprawę bloku wyborczego i konieczność jednolitego frontu klasy pracującej.

Po referacie wywiązała się obszerna dyskusja, przeważnie na temat bloku i współpracy z innymi ugrupowaniami politycznymi. W dyskusji zabierali głos tow. tow. Gniadek Piotr, Tylek, Danielewski i inni.

Sprawy organizacyjne omówił przew. tow. Gniadek i zwrócił się do zebranych z apelem o jak największą pomoc przy budowie świetlicy, która tylko przy wydatnej pomocy wszystkich obywateli gromady może być przed zimą wykończona.

Następnie tow. Tylek postawił wniosek, aby zwrócić się do Ministra Kultury i Sztuki o subwencję na dokończenie świetlicy. Poczem uchwalono, aby wysłować odpowiednie pismo z załączeniem planów i wysłać delegację, celem uzyskania subwencji.

pelem do zebranych o jak najaktywniej-
pelme do zebranych o jak najaktywniejszą pracę z zastosowaniem dyscypliny partyjnej, która jest konieczna dla postawienia naszych Komitetów na odpowiednim poziomie.

Zebranie zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru".

W BALICACH

Dnia 20 października 1946 r. odbyło się zebranie Gromadzkiego Komitetu P. P. S. w Balicach.

Zebranie zagaił przew. tow. Utylski Stanisław. Referat na temat obecnej sytuacji politycznej i zbliżających się wyborów wygłosił tow. Ścibor z Krakowa. Następnie tow. Stręk z ramienia Komitetu Miejscowego z Krakowa przedstawił zebranym historię walki o socjalizm, oraz omówił zagadnienie jednolitego frontu klasy robotniczej w nadchodzących wyborach. Po referatach wywiązała się dyskusja, w której poruszono wiele spraw związanych z wewnętrzną sytuacją gospodarczą i polityczną, oraz spraw miejscowych.

Odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru" zakończono zebranie.

Spółdzielczość mleczarska w reorganizacji

W okresie świadczeń rzeczowych spółdzielnie mleczarskie były prawie nieczynne, gdyż dostawy kontyngentowe nie dopisywały a skup mleka wolnorynkowego był dopuszczony w rozmiarach zależnych od oddanych przez rolników świadczeń. Obecnie ograniczenia są zniesione, spółdzielnie mleczarskie zwiększają swe obroty i pragną znowu odegrać rolę organizatora rynku nabiałowego.

25 bm. odbyła się w Oddziale Mleczarsko-Jajczarskim „Społem" w Krakowie, rejonowa konferencja kierowników mleczarskich spółdzielni z udziałem dyr. Bogdanowicza, Padalewskiego i dr. Jarosza (Oddział Mleczarsko-Jajczarski „Społem"), dyr. Chmiolka (Zw. Rewizyjny) i dr. Majewskiego (Izba Rolnicza).

Dyskusja toczyła się na temat warunków pracy mleczarsko-spółdzielczej; okazało się, że w pierwszych początkach reorganizacji spółdzielni mleczarskich wystąpiło cały szereg trudności, które jedne spółdzielnie pokonują lepiej, inne gorzej.

Wszystkie spółdzielnie mleczarskie mają dużo ambicji i dobrej woli i wobec największej trudności jaką jest konkurencja prywatna i sezonowa zwyżka cen, decydują się nawet na czasowe zrezygnowanie z marż zarobkowych, byle uchwycić produkcję nabiałową w ręce spółdzielczości.

Tego wymaga interes tak miasta, jak i wsi.

Ze sportu

Pierwsze zawody motocyklowe w Olsztynie

Na torze stadionu leśnego w Olsztynie odbyły się pierwsze zawody motocyklowe okręgu, zorganizowane przez Olsztyński Klub Motocyklowy.

Pierwsze miejsce w konkurencji zręczności (Gymkhana) zdobył Siwiński na BMW 250 ccm. przed Kwaśniewskim na DKW 125 ccm. wyścig na trasie około 4 km. (10 okrążeń stadionu), wygrał także Siwiński na BMW 250 ccm. w czasie 5 : 40 min. przed Sandomierskim na Triumfie 350 ccm — 6 : 01.

W ogólnej punktacji pierwsze miejsce zdobył Siwiński.

W zawodach wzięło udział 18 maszyn w dwóch kategoriach do 250 ccm. i ponad 300 ccm. Widzów około 2000. Organizacja mało sprawna.

Śląsk-Team Glasgow 2:1

LONDYN 25. 10. (PAP). Wczoraj na stadionie Hampden park w Glasgow zespół piłkarski śląsko-krakowski pokonał team drużyn I ligi szkockiej Queens park — Third Lanar 2:1, prowadząc do przerwy 1:0.

Obie bramki zdobył Nowak.

Wielotysięczna rzesza żołnierzy polskich obecna wśród 12 tys. widzów na meczu spontanicznie przyjęła zwycięstwo Polaków, dopingując ich żywo [illegible]

KOMUNIKAT

W dniach 26 i 27 bm. nastąpią w Krakowie uroczystości zakończenia Roku Kościuszkowskiego z udziałem przedstawicieli Rządu z ob. premierem E. Osóbką-Morawskim na czele.

Uroczystości te odbędą się według załączonego przy niniejszym programu.

Z uwagi na charakter uroczystości pożądany jest i konieczny liczny udział młodzieży tak w uroczystościach 26 paz- [illegible] Krakowie 27 b. m.

Zgłoszenia z podaniem liczbowego sta- [illegible] i t. p. należy podać najpóźniej do [illegible] kpt. Szysza, lub do biura Głównego Komitetu Kościuszkowskiego, — tel. Nr 588-49.

Sąd Grodzki w Krakowie
Dnia 25 września 1946
Sygn. I. 3. Zg. 1235/46.

ZARZĄDZENIE POSTĘPOWANIA O STWIERDZENIE ZGONU

Małka ze Spielvoglów Szajakowa, córka Henricha i Gusty z Flingernutów, urodzona w r. 1907, miała zginąć w styczniu lub lutym 1945 r. w Strutthofie, wrzucona przez okupantów niemieckich do morza.

Gdy wobec tego jest prawdopodobne, że wymieniona poniosła śmierć, zarządza się na wniosek Barucha Szajaka, zam. w Krakowie, ul. Sienkiewicza 2a m. 5 postępowanie o stwierdzenie zgonu, a zarazem ogłasza się wezwanie, aby do jednego miesiąca od tego ogłoszenia udzielono Sądowi wiadomości o zaginionej. Po upływie tego terminu i po przeprowadzeniu dowodów Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sędzia Grodzki:
T. Japa

Sąd Grodzki w Krakowie
Sygn. I. 1. Zg. 804/46
Dnia 17 października 1946.

ZARZĄDZENIE POSTĘPOWANIA O STWIERDZENIE ZGONU

Jetti z Fleischerów-Pilzerów Czapnicka, ur. 9. I. 1863 r. w Krakowie, córka Kalmana i Sary, miała zginąć z końcem sierpnia 1942 r., wywieziona ze Skawiny do Bełżca.

Gdy wobec tego jest prawdopodobne, że wymieniona poniosła śmierć, zarządza się na wniosek Karola Klena, zam. w Krakowie, ul. Koletek 4, postępowanie o stwierdzenie zgonu, a zarazem ogłasza się wezwanie, aby do 1 miesiąca od tego ogłoszenia udzielono Sądowi wiadomości o zaginionej. Po upływie tego terminu i po przeprowadzeniu dowodów, Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sędzia Grodzki:
Wesselly mp.

Uroczystość Święta Poległych

(m) Wczoraj przed południem w sali portretowej gmachu Zarządu Miejskiego odbyło się zebranie Obywatelskiego Komitetu Obchodu Święta Poległych w dniu 1 listopada. Przewodniczył Prezydent Miasta ob. Wolas. Na podstawie poszczególnych wniosków różnych związków program uroczystości omówił dyr. Wydziału Kultury i Sztuki dr Dobrzycki.

Na pierwszy plan wysunął się program uroczystości poświęconych poległym więźniom w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu. Będą one związane [illegible] byłych więźniów oświęcimskich.

Uroczystości w dniu 1-go i 2-go listopada przybiorą charakter wielkiej manifestacji społeczeństwa krakowskiego. Urna będzie na specjalnym cokole ustawiona w pierwszy dzień święta na rynku, a następnego dnia po nabożeństwie polowym przed ratuszem w kondukcie pogrzebowym przeniesiona zostanie na cmentarz rakowicki.

W związku z powyższymi uroczystościami, Związek Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Obozów Koncentracyjnych wydał nalepki okienne.

Na tle więziennego pasiaka widnieje pełen wyrazu czarny krzyż, związany [illegible]

Dochód ze sprzedaży tych nalepek, które powinny się znaleźć w każdej witrynie sklepowej, przeznaczony będzie w zupełności na wdowy i sieroty po byłych więźniach politycznych.

Skazanie konfidenta

(m). Przed Specjalnym Sądem Karnym odbyła się rozprawa, której przewodniczył sędzia Sołecki oskarżał wiceprokurator Specjalnego Sądu Karnego Władysław Radwański. Na ławie oskarżonych zasiedli: Adam Ptak, rolnik i Władysław Koperta, sklepikarz, oskarżeni o to, że idąc na rękę władzom niemieckim, działali na szkodę narodu polskiego.

Oskarżony Ptak w 1943 r. doniósł granatowej policji, że u Kazimierza Trefula w Chorążycach ukrywa się niejaki Kogut, nie meldowany i że posiada on broń. Oskarżenie to spowodowało interwencję policji niemieckiej i rozstrzelanie obydwu. W tym samym roku Ptak brał udział w poszukiwaniu niejakiego Żydka Stanisława, który ukrywał się, uchylając się od pracy w niemieckim przedsiębiorstwie. W wyniku poszukiwań Żydek został zastrzelony.

Oskarżony Koperta miał nakłaniać Ptaka do popełnienia powyższych czynów.

Po rozpatrzeniu sprawy sąd skazał Ptaka na 10 lat więzienia i tyleż pozbawienia praw obywatelskich i honorowych, oraz na konfiskatę całego majątku. Koperta z braku dowodów został uniewinniony.

DZISIEJSZY KONCERT

Filharmonia, godz. 19.30 IV. Koncert Symfoniczny. Dyrygent: W. Bierdiajew. Solista: Jarosław Vanecek (skrzypce).

Fibich — Noc na Karlsztejnie. Slavik — Koncert skrzypcowy Fis-moll. Dworzak — Symfonia z Nowego Świata.

BARBARA KOSTRZEWSKA w Operze Krakowskiej

W dniach 28 i 29 b. m. w Teatrze im. J. Słowackiego o godz. 19 zostanie odegrana opera „Cyrulik Sewilski".

Bilety już do nabycia w kasie Teatru Miejskiego.

Sąd Grodzki w Krakowie
Dnia 3 października 1946 r.
Sygn. I. 1. Zg. 1124/46.

Ogłoszenie

Na wniosek Gusty Hersztal, zamieszkałej w Krakowie, ul. Dietla 99, wszczął Sąd postępowanie celem stwierdzenia zgonu:

1) Izraela Hersztala, syna Eliasza i Nichy z domu Sperling, ur. 1901 r.

2) Chaji Gotlieb, córki Eliasza Hersztala i Nichy z d. Sperling, ur. 1896 r. obu zamieszkałych przed wojną w Krakowie.

Izrael Hersztal miał zginąć w Mielcu zastrzelony przez Niemców w maju 1943 r., zaś Chaja Gotlieb została z końcem sierpnia 1942 r. wywieziona z Wieliczki do obozu śmierci w Bełżcu, gdzie prawdopodobnie zginęła.

Wzywa się wszystkich, którzy by mieli o wymienionym jakiekolwiek wiadomości, aby w terminie jednego miesiąca donieśli o tym Sądowi.

Po bezskutecznym upływie tego czasokresu Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sędzia Grodzki:
Dr Emil Regniewicz

ZRABOWALI AUTO

(m) W Klikuszowej, pow. Nowy Targ, nieznani sprawcy zatrzymali przejeżdżający samochód i uprowadzili go do lasu. Zaalarmowane władze bezpieczeństwa podjęły pościg, w rezultacie którego doszło do potyczki. Jeden z bandytów został zabity. Jeden z żołnierzy BKW odniósł rany.

BIŻUTERIA ŁUPEM BANDYTÓW

(m) Czterech bandytów dokonało napadu na dom ob. Skóry Władysława w Niepołomicach. Sprawcy po sterroryzowaniu domowników bronią, zrabowali około 20 000 zł., biżuterię o nieustalonej dotąd wartości, oraz znaczną ilość garderoby. Po dokonaniu rabunku zbiegli w nieznanym kierunku. Miejscowy posterunek MO podjął energiczne śledztwo.

„POWRÓT POSŁA"

(bg). Teatr Objazdowy TUR, objeżdżający teren woj. krakowskiego z komedią J. N. Niemcewicza „Powrót Posła", wyraził gotowość urządzenia przedstawień specjalnie dla młodzieży szkolnej w godzinach porannych lub popołudniowych.

Dyrekcje szkół średnich wszelkich typów winny się porozumieć w tej sprawie z administracją teatru zaraz po jej przybyciu do danej miejscowości. Wstęp dla młodzieży ustalono na 20—25 zł.

W TEATRACH

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO godz. 19 „Cień", Darla Niccodemi'ego.

MIEJSKI STARY TEATR (mała sala) godz. 19.15 „Zegarki" Jerzego Szaniawskiego.

TEATR KAMERALNY TUR-u — godz. [illegible]

[illegible] [illegible] i starszej;

godz. 19.15 „Bliźniak", komedia muzyczna Z. Gozdawy i W. Stępnia.

SIEDEM KOTÓW — Kabaret Literacko-Satyryczny (ul. Zyblikiewicza 1) — godz. 19.30 Wesoła rewia p. t. „3 razy kino" z T. Olszą i Kwiatkowską.

KINOTEATR SCALA godz. 20.30 „Tea-Jazz". — Gościnny występ teatralizowanej [illegible]

TEATR OBJAZDOWY OM TUR-u (Sala Teatru Kolejarza, ul. Bochneńska) godz. 19 „Zemsta" Aleks. Fredry.

TEATR DOMU ŻOŁNIERZA (Lubicz 48) godz. 19.30 „Moja siostra i ja". Operetka.

repertuar KIN Krakowskich

od czwartku dnia 24. października 1946.

APOLLO — SZTUKA — Prawa Kobiety.

WOLNOŚĆ — Cyrk.

GDAŃSK — Była ich dziewięcio.

UCIECHA — ŚWIT — Jaśnie Pan Szofer. Ponadto film polskiej produkcji „Wieliczka".

SCALA — WANDA — Daleka Droga.

Radio

na dzień 28. października 1946 r. (sobota)

Kraków. 6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Odczytanie programu. 6.25 Gimnastyka poranna. 6.35 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu. 7.00 Muzyka poranna. 7.30 Dziennik. 7.35 Muzyka poranna. 8.20 Informacje ogólnopolskie. 8.30 Przerwa. 11.30 Kronika krakowska. 11.40 Muzyka rosyjska z płyt. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Bicie zegara i hejnał z wieży Mariackiej. 12.05 Dziennik popołudn. 12.35 Utwory skrzypcowe. 12.55 „5 minut poezji". 13.00 „Na ziemiach odzyskanych". 13.15 Z życia narodów słowiańskich. 13.30 Koncert rozrywkowy. 14.00 Słuchowisko dla dzieci starszych pt. „O ciekawym słoniątku". 14.30 Reportaż. 14.40 Rezerwa. 14.50 Skrzynka techniczna. 15.00 Odczyt: „Powstanie klasy robotniczej w Polsce". 15.15 Koncert Orkiestry Rozgłośni Krakowskiej. 15.50 Przemówienie wicepreżydenta inż. Tora w związku z otwarciem i poświęceniem mostu im. Tadeusza Kościuszki. 16.00 Dziennik. 16.30 Arthur Bliss. 16.55 Audycja poetycka. 17.10 Koncert Zespołu Instrumentalnego. 17.55 Odbudowujemy Warszawę. 18.10 Reportaż dźwiękowy. 18.25 Wędrówka z mikrofonem. 18.35 Pieśni hiszpańskie. 18.50 Audycja TUR-u. 19.00 „Nauka przy głośniku". [illegible] Audycja Chopinowska. 19.57 Sygnał czasu. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.30 [illegible] moniatów. 20.45 Słuchowisko pt. „Maska". 21.10 Muzyka. 21.45 Rozmaitości. 21.55 Odczytanie programu. 22.00 Audycja rozrywkowa. 22.15 Koncert orkiestry tanecznej. 23.00 Dziennik. 23.20 Program na jutro. 23.30 „Kołysz mnie do snu" — audycja słowno-muzyczna. 23.55 Ostatnie wiadomości. 24.00 Hymn.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . . . 20 zł. w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł. za tekstem . . . . . 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . . 5 zł Poszukiwanie rodzin i pracy . . 8 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" plac Szczepański 9, Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 15 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu" Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" plac Szczepański 9. Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie miasta Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej. Konto P. K. O. nr IV. 813, na które można przesyłać prenumeratę „Naprzodu" i należność za inseraty.

Wydawca Spółdzielnia Wydawn. „Wiedza". — Redaktor Jerzy Waśniewski. — Redakcja i administracja: Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Telefon 500-85.
Red. nacz. przyjmuje w poniedziałki, środy, piątki w godz. od 10—11. Sekretarz red. przyjmuje codziennie (z wyjątkiem świąt) w godz. 11—12).
Odbito czcionkami Drukarni Spółdz. „Wiedza" Nr 3 „Naprzód" — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Telefon 566 53. M—08298